

TÚ SKALT GERA TAÐ ÓSJÓNLIKA SÝNILIGT

William Heinesen lærði Trónd, at hann finna sálina í náttúruni

EIRIKUR LINDENSKOV

– Eg brúki sama heiti um myndirnar, sum eg altíð havi brúkt. Tær eru »natúrinspiratión«.

Soleiðis sigur Tróndur Patursson, listamaður úr Kirkjubø, tá vit hitta hann í nýggja matstaðnum í SMS, Hornium, hósorgunin í sambandi við listaverkini, sum hann hevur gjørt, og sum vórðu víst fram hendan dagin.

Talan er um fyra glasmálningar – ella installatiónir. Tær hanga á veggnum í matstovuni við ljósið aftanfyri, sum rættiliga fáa listaverkið til sín rætt.

– Man kann siggja listaverkini sum eina samanhangandi heild. Vit hava sett kunstugt ljós aftanfyri. Talan er um led diodur, sum gera, at ljósið verður so sterkt, at málningurin sæst allastaðni frá, greiðir Tróndur Patursson frá.

Listaverkini hava hingið uppi síðani Hornið lat upp leygardagin 31. august. Men ljósið hevur

ikki verið tendrað, tí tað hendi eitt óhapp, sum gjørdi, at ljósið mátti gerast av nýggjum.

– Tað sást væl, at tað ikki riggaði at hava tey hangandi uttan ljósið aftanfyri í hesum lítla og minimalistiska rúminum, sigur Tróndur Patursson.

Sál náttúrinna og innara lívið

Tróndur Patursson greiðir okkum hendan hósorgunin so livandi frá, hvussu týðningarmikið tað er hjá einum listarfólki at skilja náttúruna og innara lív hennara.

Hetta lærði hann sum ungur av altjóða viðurkenda fjøllistamanni okkara, William Heinesen: – William segði einaferð við meg, tað var tá eg fór á listaskeið niðri í Danmark í 1962 – eg hevði søkt um pengar frá listafelagnum. Tá spurdi hann so ramliga:

– Trýrt tú upp á Gud?

Eg segði, at tað geri eg nokk, eg gangi í kirkju av og á og havi onkuntið verið klokkari eisini. Og so spurdi William aftur:

– Trýrt tú upp á trøll og huldufólk?

Ja, tað haldi eg at eg geri, segði eg. Abbi hevur fortalt mær ymiskt, og eg havi eisini følt, at tað er okkurt í náttúruni.

– Ja, tað sum tú skalt gera, er at gera tað ósjónliga sýniligt, segði William Heinesen, greiðir

Tróndur Patursson frá.

– Og tað er júst tað, sum listin er, og tað er tað, sum William ger við sínum bókmentum.

– Tað merkir, at um eg skal gera eitt portrett av tær, til dømis, eg kann gott fáa tað at líkjast, men hvat fanin skal eg brúka tað til? Men um eg kann fanga tína sál og leggja mína persónligheit í sum listafólk, so hevur tað ein kjans til at blíva list, sigur Tróndur

Vissi man ikki trýr uppá, at náttúran hevur eina sál, hevur eitt innara lív, so kann man heldur ikki fáa tað at siggja livandi út. So verður tað bara ein kliché«

ur Patursson

Hann vísir á, at soleiðis er tað eisini við náttúruni. Skalt tú arbeiða við náttúruni, so mást tú arbeiða heilt forfrá og arbeiða teg ígjøgnum tilgongdina og so fanga veruliga tað, sum er – ser-

liga havið.

– Og allar hesar ferðirnar, sum eg havi verið á sjónum, bæði við fiskiskipum og øðrum, tað ger faktiskt tað, at man kann fáa havið til at vera livandi. Tað er einki, sum er so ringt at tekna, sum vatn. Og har kann glasmálaríið gera tað, greiðir hann frá.

Tú mást trúgva uppá, at áttúrina hevur egna sál

Um myndina av Hestoynni sigur Tróndur Patursson, at tað var eitt summarmarkvöld hann var undir Hestoynni við fyramannafarinum.

– Eg hevði kastað akker og lá og teknaði upp í loftið. Eg lá so tætt inni – tí antin mást tú vera innanfyri ella uttanfyri, um so er at ein steinur dettur – tað eru 20 metrar út.

– Tað gjørdist nakað seint, so eg sovnaði niður á hesar teknigarnar. Men tá eg vaknaði aftur, so var púra stilli, og so sá eg hetta øgiliga flotta bergið, loftið, tað speglast niður í havið. So tonkti eg við mær sjálvum, at hetta er tað, nú er alt viðvent, alt er speglvent, og tað er í havinum. Og tað er hendan undarluga sálin, sum kemur í.

Tróndur Patursson sigur, at hann hevur arbeitt nógv við hesum inni í hellinum, hesum mystiska, sum er innanfyri.

Tróndur prýðir SMS

Í 1987 prýddi Tróndur Patursson trappurúmið í SMS við glassúluni við rennandi vatni. Seinni varð vatnið tikið burtur, og trappurnar eisini prýddar við glasi.

Nú hevur listamaðurin í Kirkjubø aftur prýtt SMS. Hesaferð við fyra vøkrum glasmálningum í nýggju matstovuni Horninum.

Serligu glasmálningarnir eru settir upp við led-ljósi aftanfyri, so teir rættiliga koma til sín rætt og lýsa upp í vakra og nýumvælda rúminum.

– Vissi man ikki trýr uppá, at náttúran hevur eina sál, hevur eitt innara lív, so kann man heldur ikki fáa tað at siggja livandi út. So verður tað bara ein kliché, men akkurát hetta her, sum hendir í sjóvarmálanum, har ið tarin verður vátur og hellan verður vát, tú sær eitt sindur á botnin, har koma allir teir litir.

Mykines hevur gjørt nakað við tað, og for so yvir til at gera grindadráp í staðin fyri, tí har vóru enn og fleiri litir, greiðir listamaðurin í Kirkjubø hugtakið frá.

Hann heldur fram, at hetta eru faktiskt náttúrlýsingar, sum hann hevur brúkt eitt heilt lív um at gera.

Hevur málað 1.000 fermetrar av glasmálningum

Hann vísir síðan á kinesiska hugsjón, sum sigur, at um ein føroyingur ella annar útlandingur skal gera eina mynd av eini blómu til dømis, so tekur hann fyrst blokkin, so ger hann fyrst eina teknung, so tvær, triggjar og fyra og fleiri og velur so ta bestu burtúrur.

– Men vissi tað nú er ein hesum kalligrafunum, teknarunum, so fara teir út og seta seg framman fyri hesi blómuna. So fara teir at ríva tussjir, inntil tað er í ordan, so gera teir pappírið og pens-